

на барабаните, когато сред облаци прах зе зададе първата редица конници, всички сякаш обезумяха. Втурнаха се безредно, бълсайки се, препъвайки се, старци, млади жени, немощни побеляли майки, млади девойки, всички с китки здравец и уханно седещче в ръце, тичаха към пристигащите, всеки бързаше по-скоро да зърне своя завръщащ се близък, да се увери в очите си, че е жив, че раната му е заздравяла, че най-сетне се прибира в родния дом, като славен ратник, като град победител.

Малко преди приближаването на престолнината, царят бе повикал кир Тодор да язди от ливата му страна, между него и севастократор Александър. От дясната страна на царя яздеше малкият престолоносследник. С благи слова и безмерна любезнота царят се мачеше да смегчи горчивия час за пленника. Той му напомняше общи спомени от миналото, загатваше за удобния живот, който щеше да му устрои в Търновград, зовеще в знак на примирение неумолимата воля на Проридението.

Когато зърна наближаващото нещастие посрещачи, царят видимо се развълнува. Загорялото му лице разцъфна в чудна усмивка, като се мъчеше да прикрие с кротост и смирение, чувството за властна гордост, което изближаваше в сърцето му.

Като смутен и тревожен бранник бе заминал преди пет месеца българският цар, застрашен в съществуването на цялата си държава. А сега се връщаше като мощен господар на целия Хемски полуостров...

Блянът на дедите му бе изпълнен.

Но сега оставаше най-трудното. Да се спои в едно ширната империя, да се закрепи в мощна и неразрушима цялост, да пребъде във вековете.

Дълго страта царица Елена държа в слабите си стражески ръце своя първороден син, несмогваща да надвие вълнението и сълзите, които я задушаваха. Това, което никога смелият му баща бе започнал, това, за което Иваница бе дал живота си, сега синът го бе изпълнил...

Облечена в скромна тъмновишнева руба, с маслиненозелена наметка, царица Анна се наведе с дълбока почит към въката на самодължеца, кой-